

«ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ, ΔΕΝ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΕΣ ΕΝΑ...»

Στις αρχές Ιουνίου, η γυναικεία ομάδα μιγάδα διαδήλωσε σε δύο δημόσια νοσοκομεία-μαιευτήρια της Αθήνας, το «Ελενα» και το «Αλεξάνδρα», με σύνθημα: «Η ιατρική σας βρωμάει ρατσισμό και σεξισμό, μέσα στο ιατρείο ζητάμε σεβασμό!». Η προκήρυξη που μοιράστηκε έγραφε, ανάμεσα σε άλλα, τα εξής:

είμαστε αυτές στις οποίες επιβάλλονται οι καισαρικές και η περινεοτομή χωρίς καμία εξήγηση ή ρητή συναίνεση. Είμαστε αυτές που πρέπει να υποστούμε λογύδρια και αναμονές πριν κάνουμε έκτρωση, με αποτέλεσμα να μας σπρώχνουν στους ιδιώτες γιατρούς. Αυτές που δεν μας αφήνουν να γεννήσουμε με το ρυθμό μας και μας προγραμματίζουν τον ερχομό του παιδιού μας. Είμαστε αυτές που έχουμε υποστεί σεξουαλική παρενόχληση μέσα στο γυναικολογικό ιατρείο. Αυτές που έχουμε ακούσει ρατσιστικά σχόλια επειδή δεν έχουμε χαρτιά ελληνικής ιθαγένειας ή φοράμε μαντίλα. (...) Η έμφυλη βία και ο ταξικός ρατσισμός στη χώρα μας συναντιούνται στα δημόσια νοσοκομεία. Είναι πάνω σε εμάς τις πιο δυσκολεμένες οικονομικά, και σε αυτές που δεν έχουν χαρτιά, που εξασκούνται οι νέοι γιατροί, που δοκιμάζονται μαζικά στρατηγικές για τη δημόσια υγεία και τον έλεγχο των γεννήσεων. (...) Αν δείξουμε ότι είμαστε πολλές και αναγνωρίζουμε μεταξύ μας κοινούς λόγους να στεκόμαστε εχθρικά απέναντι στην εξουσία των γυναικολόγων, ίσως αυτοί κοντύνουν τα χεράκια τους και δείξουν λίγο σεβασμό.¹

Μάθαμε ότι οι διαδηλώσεις αντιμετωπίστηκαν από τις διευθύντριες των νοσοκομείων και από διάφορους γιατρούς με απειλές μάλλον ασυνήθιστες για ευυπόληπτους τύπους με πτυχίο ιατρικής («θα δείτε τι θα πάθετε άμα ξανάρθετε για θεραπεία», «σκουλήκια» και διάφορα άλλα που δεν τα αναπαράγουμε γιατί είμαστε ένα καθωσπρέπει περιοδικό). Βρήκαμε άκρως ενδιαφέρον το κατόρθωμα της κινητοποίησης, να εκδηλώσουν επιτέλους οι «ημίθεοι» γιατροί τον ψυχισμό ταξιτζή που κρύβουν μέσα τους. Ακόμα πιο ενδιαφέρον βρήκαμε το γεγονός ότι ετούτες οι διαδηλώσεις είχαν ένα ξεχωριστό και ασυνήθιστο χαρακτηριστικό. Γ' αυτό το ξεχωριστό και ασυνήθιστο χαρακτηριστικό θα θέλαμε να πούμε δυο λόγια παρακάτω.

Τα συνήθη αιτήματα που ακούμε εδώ και πάρα πολλά χρόνια για τους τομείς που υπάγονται στο λεγόμενο κοινωνικό κράτος, και πιο συγκεκριμένα για τη δημόσια εκπαίδευση και το δημόσιο σύστημα υγείας, έχουν ως εξής: «δημόσια δωρεάν παιδεία», «περισσότερα λεφτά για την παιδεία», «όχι στην υποβάθμιση ή ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών υγείας», «ελεύθερη πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες υγείας». Με την εξαίρεση των μαθητικών καταλήψεων, όπου το αίτημα περί δωρεάν παιδείας συχνά παίζει το ρόλο βιτρίνας (πίσω του εκδηλώνεται απλά η διάθεση για σπάσιμο της σχολικής ρουτίνας), στην πλειονότητα των περιπτώσεων, αιτήματα τέτοιου είδους εννοούνται κατά βάση από τους εμπνευστές τους ως εκκλήσεις προς το κράτος για μαζικούς διορισμούς στο δημόσιο. Γ' αυτό και το σύνθημα «περισσότερα λεφτά για την παιδεία και την υγεία» συσπειρώνει και συσπειρώνει ένα κάρο πτυχιούχους για τους οποίους ο διορισμός στο δημόσιο είναι διακαής πόθος και αγώνας διαρκείας, ατομικός και συντεχνιακός. Πρόκειται για ένα σύνθημα που δηλώνει πίστη στην υποχρέωση του κράτους να δίνει αξία στα πτυχία και να μην αφήνει στην τύχη τα μορφωμένα μεσαία του στρώματα που τόσα έχουν να προσφέρουν στη συνοχή και εύρυθμη λειτουργία του.

Προφανώς όμως, τούτη η στρατηγική εργασιακής αποκατάστασης εκπαιδευτικών, γιατρών και επαγγελματιών υγείας, στους νευραλγικούς τομείς ελέγχου και πειθάρχησης της αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης, καθιστά αυτά τα αιτήματα παντελώς άσχετα με την ανατίμηση των κατώτερων στρωμάτων. Ακούσατε πουθενά οργανωμένες φωνές εκπαιδευτικών ή γιατρών να στήνουν αγώνα διαρκείας ενάντια στην ταξική πολιτική του εκπαιδευτικού ή ιατρικού συστήματος; Ακούσατε πουθενά κινητοποιήσεις ενάντια στις ταξικές και ρατσιστικές πολιτικές που ακολουθούν καθηγητές και καθηγήτριες μέσα στις τάξεις ή γιατροί και γιατρίνες μέσα στα ιατρεία; Όχι φυσικά, καθότι αυτές οι περιπτώσεις θεωρούνται «μεμονωμένες παρεκκλίσεις κακών συναδέλφων». Κατά βάση, όλοι τούτοι οι πτυχιούχοι συμφωνούν (και λένε δημοσίως) ότι ασκούν «λειτουργήμα». Από τη σκοπιά όμως της πολυεθνικής εργατικής τάξης, το «λειτουργήμα» του εκ-



παιδευτικού ή του γιατρού κάθε άλλο παρά τέτοιο είναι. Από τη σκοπιά των εργατριών και εργατών, το σχολείο και το ιατρικό σύστημα είναι μηχανισμός ελέγχου, πειθάρχησης και επιβολής διαρκών ταξικών φραγμών. Η φιγούρα του εκπαιδευτικού ή του γιατρού είναι μια φιγούρα αφεντικού με τεράστια εξουσία. Το αν θα περάσεις την τάξη, το πώς θα βαθμολογηθείς, το πώς θα σου φερθούν μέσα στην τάξη, το πόσο θα περιμένεις σε μια ουρά εξωτερικού ιατρού, το αν θα τύχεις της φροντίδας που χρειάζεσαι, κρίνονται κάθε ώρα και κάθε στιγμή από το πόσα λεφτά κουβαλάς στην τσέπη και το τι δουλειά κάνουν οι γονείς σου.

Αυτό ακριβώς κάνει και τις δύο γυναικείες διαδηλώσεις στα νοσοκομεία ασυνήθιστες και ξεχωριστές. Εδώ, δεν υπήρχαν αιτήματα για «περισσότερα λεφτά στο δημόσιο σύστημα υγείας» ή καταγγελίες για «υποχρηματοδότηση και μαρασμό του δημοσίου». Σε τούτη την περίπτωση, ο ψυχισμός ταξίτζη θα παρέμενε καλά κρυμμένος πίσω απ' τις λευκές φόρμες των γιατρών. Εδώ, στόχος ήταν η πειθαρχική όψη του «λειτουργήματος». Και μάλιστα όχι από την πλευρά αυτών που το ασκούν, αλλά αυτών στους οποίους απευθύνεται. Εδώ, το δημόσιο νοσοκομείο αναδείχτηκε ως φορέας ταξικής πολιτικής, και μάλιστα στην έμφυλη πτυχή της. Από την προκήρυξη των συντροφισών, διαβάζουμε και πάλι:

το εξεταστήριο του γυναικολόγου δεν είναι για εμάς ένας τόπος όπου προσφέρεται απλόχερα η θεραπεία. Θα ήταν πιο ειλικρινές να πούμε ότι είναι ένας χώρος πειθάρχησης, ένας χώρος στον οποίο μπαίνουμε μόνες και βγαίνουμε ακόμη πιο μόνες. Η κακή συμπεριφορά των γιατρών αποτελεί δομικό στοιχείο των δημόσιων νοσοκομείων. (...) Δεν είναι λίγες οι φορές που οι γιατροί έχουν προσπαθήσει να μας φλερτάρουν ή και να μας την πέσουν, ενώ είμαστε γυμνές στη γυναικολογική καρέκλα. Ρωτάνε αν είμαστε παντρεμένες, σχολιάζουν το αιδοίο μας, το εάν είμαστε όμορφες ή όχι. Υπάρχουν περιστατικά όπου μας έχουν κακοποιήσει σεξουαλικά. Ο διαχωρισμός των ελληνίδων από τις Ρομά και τις μετανάστες, σε διαφορετικούς ορόφους, εξασφαλίζει το να φέρονται ρατσιστικά δίχως να ελέγχονται από κανέναν. Οι «φυσιολογικοί τοκετοί» γίνονται πια με ένα σωρό ιατρικές παρεμβάσεις, που συχνά είναι αχρείαστες. (...) Εάν όμως έχεις γιατρό δικό σου (δηλαδή έχεις κάνει τις κανονιστικές σου με το φακελάκι), τότε τα στάνταρ φροντίδας ανεβαίνουν. (...) Όταν ερχόμαστε εδώ για να τερματίσουμε μια εγκυμοσύνη έχουμε ένα σωρό εμπόδια να αντιμετωπίσουμε. (...) Οι θεούσες και εθνικόφρονες μαίες θα πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι καμία ενοχή δεν έχουμε [για την έκτρωση].



Στις αρχές Ιούνη, τα μαϊευτήρια «Έλενα» και «Αλεξάνδρα» αντιμετώπισαν μια ασυνήθιστη μάζη γυναικών. Είμαστε αυτές που, ανάμεσα σε χιλιάδες άλλες, προστρέχουμε στα νοσοκομεία είτε για να εξεταστούμε, είτε για να γεννήσουμε, είτε για να κάνουμε έκτρωση, είτε για κάποιο γυναικολογικό πρόβλημα. Στις αρχές Ιούνη, όμως, πήγαμε στα νοσοκομεία αυτά με αλληώτικες προθέσεις!

Επούτη τη φορά, μαζυτήκαμε πολλές μαζί για να καταγγείλουμε την έλλειψη σεβασμού και τη βία που μας επιφυσάσει το ιατρικό κατεστημένο. Μοιράσαμε προκηρύξεις για την ταξική υποτίμηση που δεχόμαστε, όταν μας κόβουν ότι δεν έχουμε λεφτά ή φακελάκι για τον ρατσισμό, όταν το χρώμα μας δεν είναι λευκό ή η ταυτότητά μας μη ελληνική για τη σεξουαλική παρενόχληση μέσα στο ιατρείο, επειδή νομίζουν ότι τους παίρνει.

Αναδείξαμε αυτά που χρόνια τώρα είναι κοινό μυστικό: τις καισαρικές που μας επιβάλλουν, χωρίς ιατρικό λόγο. Τα ένα κάρο εμπόδια που μας ορθώνουν, όταν θέλουμε έκτρωση. Τις εξετάσεις που μας στερούν και δικαιούμαστε, αν είμαστε ρομά, μετανάστες ή ασθενείς δίχως φράγκα. Τις προσβολές που δεχόμαστε, αν η σεξουαλικότητά μας δεν είναι «κανονική». Τις κλωστοεργίες που αντιμετωπίζουμε, όταν ερχόμαστε γι' αλλαγή φύλου.

Για τους γιατρούς και τους παρατρεχόμενούς τους, η αξία της υγείας μας είναι ανάλογη της ταξικής μας θέσης. Όσο πιο κοντά στον πάτο της κοινωνικής πυραμίδας βρισκόμαστε, τόσο τα στάνταρ της φροντίδας πέφτουν. Ε λοιπόν, δεν θα το βουλώνουμε κι από πάνω! Όσο κι αν οι γιατροί πιστεύουν ότι είναι «ημίθεοι», άλλο τόσο έχουμε κι εμείς φωνή και ταμπουκά.

Με το που συγκεντρωθήκαμε στις εισόδους των ιατρείων, το ιατρικό κατεστημένο πανικοβλήθηκε όσο δεν παίρνει. Η διοίκηση των νοσοκομείων αλλά και αλαζόνες γιατροί και φασίστριες προϊστάμενες ευθύς αμέσως αντιλήφθηκαν ότι κάποιες είχαν το «θράσος» να αμφισβητήσουν την εξουσία τους. Γι' αυτό και λύσσαζαν εναντίον μας, μας έβρισαν χυδαία και μας απείλησαν για «το τι θα πάθουμε αν αποζητήσουμε θεραπεία» (sic). Γι' αυτό και κάποιοι άλλοι λούφαξαν στα γραφειάκια τους και κάλεσαν την αστυνομία για να μας κάνουν να σκατήσουμε.

Ε, δεν τους κάναμε τη χάρη να σιωπήσουμε και ούτε τους φοβόμαστε. Παρά την ελλειψή συμπεριφορά τους απέναντι στην κινητοποίησή μας, χαρήκαμε, περήφανες, που επιστρέψαμε τον ταμπουκά που μας ζερνονό καθημερινά στην μούρη. Γνωρίζουν άλλωστε καλά πως όταν αποκτάμε συλλογική φωνή, οι εξουσιοδότες τους κοιτάνουν. Κι όσο για τις απειλές ότι θα μας εκδικηθείτε, ω! εσείς «θεράποντες γιατροί που (τάχα) σώζετε ζωές», να ζήσετε: επιβεβαιώσατε περίτρανα όσα λέγαμε για την «αυθεντία» σας. Και θα 'χουμε το νου μας.



Να λοιπόν μια εικόνα του «κοινωνικού κράτους» για το οποίο «πρέπει να διεκδικήσουμε κι άλλα λεφτά». Είναι η εικόνα που όταν προσεγγίνονται στο επίπεδο της καθημερινότητας συντίθεται από ένα σωρό σχισμένα στιγμιότυπα: του κρατικού αξιωματούχου με πτυχίο που προγραμματίζει και ελέγχει τις γεννήσεις, ελέγχει και απαγορεύει τις εκτρώσεις, βάζει χέρι σε γυναίκες, θεραπεύει αναλόγως ταξικής θέσης της ασθενούς. Ετούτη εδώ η εικόνα είναι μια χρήσιμη και οικεία εικόνα σε εμάς: εγκυκαλεί τον χώρο του νοσοκομείου ως χώρο εργασιακό, όπου γιατροί και ασθενείς ούτε τα ίδια συμφέροντα έχουν, ούτε και συσπειρώνονται από αιτήματα περί «δημόσιων υπηρεσιών υγείας». Γιατί οι δημόσιες υπηρεσίες υγείας ζέχνουν από ταξικό ρατσισμό, πειθάρχηση και καταστολή.

Αυτό είναι και το ξεχωριστό χαρακτηριστικό της κινητοποίησης: ότι κατέδειξε το πώς μεταφράζεται το μονοπώλιο του ελέγχου που κατέχουν οι γιατροί πάνω στη ζωή, την υγεία και την ασθένεια των κατώτερων στρωμάτων σε καθημερινές ταξικές και έμφυλες πολιτικές μέσα στο ιατρείο. Εξίσου ξεχωριστό και ασυνήθιστο ήταν το γεγονός ότι αυτή η κατάδειξη έγινε από τις πλέον αρμόδιες: από γυναίκες που προστρέχουν στα νοσοκομεία αυτά, είτε για να γεννήσουν, είτε για να κάνουν έκτρωση, είτε για θεραπεία, αλλά ουδέποτε τους επιτρέπεται να έχουν λόγο για το τι συμβαίνει σε βάρος τους εκεί μέσα.

Κινήσεις σαν κι αυτές ταιριάζουν σε ανθρώπους σαν κι εμάς. Εμάς που ζούμε, δουλεύουμε και παλεύουμε να ανασάνουμε στις κατώτερες βαθμίδες του καπιταλιστικού κόσμου. Τα δικά μας αιτήματα δεν έχουν να κάνουν με το πώς πρέπει να οργανωθεί καλύτερα το κράτος ως προς τον έλεγχο της ζωής και της αναπαραγωγής μας –αιτήματα που τώρα τελευταία, και υπό το πρόσχημα της κρίσης, φουντώνουν ολοένα και περισσότερο. Οι δικές μας ανάγκες έχουν να κάνουν με το πώς θα στεκόμαστε ενάντια στην ταξική πολιτική που μεταφράζεται στην καθημερινότητά μας σε φασίστες στην πλατεία, μπάτσους στο δρόμο, ρατσιστές στο σχολείο και φασίστες επιστήμονες στο ιατρείο.

1. Μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη την προκήρυξη που μοιράστηκε, όπως και την αφίσα που κολλήθηκε μετά τις διαδηλώσεις, στη σελίδα της ομάδας: miyada71.wordpress.com